

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Evy Rybářové v právní věci žalobce: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 2. 7. 2013, č. j. UOOU-00148/13-86,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 2. 7. 2013, č. j. UOOU-00148/13-86, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů, který byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů o uložení pokuty ve výši 650 000 Kč za to, že u 14 subjektů údajů zpracovával bez jejich výslovného souhlasu citlivé údaje, a to konkrétně profil DNA v Národní databázi DNA provozované Policií České republiky.

Žalobce předně v žalobě uvádí, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, pokud jde o 12 subjektů údajů (J. H., L. S., Z. S., J. P., T. D., M. M., Z. K., M. B., V. H., I. Z., J. T. a Ing. J. Š.). U 2 subjektů údajů – D. Š. a P. Š. – pochybení uznává.

Žalobce má za to, že jednal zcela v souladu s § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů (dle něhož *citlivé údaje je možné zpracovávat, jen jestliže se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů*

při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách). Ustanovením zvláštního zákona, podle kterého může policie zpracovávat osobní údaje tohoto typu i bez souhlasu osoby, kterých se týkají, je § 79 zákona o policii, kdy úkolem policie je chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku bezpečnosti.

Žalobce poukazuje na to, že rozhodujícím kritériem pro posouzení oprávněnosti zpracovávání genetického materiálu je nezbytnost pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti nebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti podle § 85 zákona o policii. K tomu žalobce namítá, že žalovaný kritérium nezbytnosti vystavěl na závažnosti trestného činu a faktické použitelnosti profilu DNA dle Doporučení č. R (92) 1 Výboru ministrů členských států Rady Evropy o využívání analýzy deoxyribonukleové kyseliny v rámci systému trestní justice (dále jen „Doporučení“). Dle tohoto Doporučení je uchování výsledku analýzy DNA omezeno jen na závažné trestné činy ohrožující život, zdraví nebo bezpečnost osob. Doporučení přitom není pro Českou republiku právně závazným dokumentem, nadto je zastaralé a překonané, a to jak vzhledem k dynamice vývoje v oblasti analýzy DNA, tak vzhledem k vývoji v oblasti vnitřní bezpečnosti (vzestup organizovaného zločinu, vstup ČR do schengenského prostoru, nárůst podílu recidivujících pachatelů v počtu stíhaných osob).

Žalobce má za to, že žalovaný nedoceňuje veřejný zájem na potírání trestné činnosti. K tomu žalobce připomíná dlouhodobý trend nárůstu recidivujících pachatelů (v posledním období: rok 2011 – 48,5 %, rok 2012 – 50 %), přičemž se velmi často jedná o recidivu nestejnorodou. Proto je zpracování a uchování profilu DNA 12 subjektů údajů nutností, a to především s ohledem na předcházení a odhalování trestné činnosti. Statisticky je prokázáno, že majetkovou trestnou činností, která se nezřídka překloupí do násilné, je zahajována kriminální „kariéra“ pozdějších recidivistů.

Žalobce zdůrazňuje, že policie odebírá biologické vzorky pouze u obviněných z úmyslných trestných činů. Ze zpracovaného profilu DNA nelze kromě pohlaví zjistit např. rasu či další fyziognomické vlastnosti. Vedení profilu v databázi DNA proto nemůže představovat průlom do osobnostních práv a je pouze nástrojem ke zjištění pachatele trestného činu a tím i ochrany společnosti.

Žalovaný ve vyjádření k obsahu žaloby uvádí, že žalobce v žalobě opakuje v zásadě stejné argumenty jako v rozkladu.

Žalovaný nezpochybňuje právo žalobce zpracovávat citlivé údaje bez souhlasu subjektu údajů, tedy v souladu s § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., na základě § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. Žalovaný ovšem uvádí, že žalobcem uvedený zákon č. 273/2008 Sb. nikde přímo nehovoří o Národní databázi DNA, neupravuje konkrétně právě tuto databázi ani neupravuje otázku uchování a dalšího využití profilu DNA. Je proto dle žalovaného nezbytné na uvedenou databázi nahlížet jako na každou jinou evidenci policie. Při hodnocení právní úpravy žalovaný odkazuje na rozsudek ESLP ve věci S. a Marper proti Spojenému království (rozsudek velkého senátu, č. 30562/04), dle kterého zákonné zmocnění státu upravující zásah do soukromí (zde v podobě Národní databáze DNA) musí být v souladu s principy právního státu dostatečně dostupné a předvídatelné, tedy vyjádřené s velkou mírou přesnosti. Žalovaný současně vychází z právního názoru Ústavního soudu v nálezu Pl. ÚS 24/10 ze dne 22. 3. 2011 (č. 94/2011 Sb.). Podle žalovaného, pokud není ve zvláštním zákoně (zde v zákoně č. 273/2008 Sb.) stanovena přímo úprava uchovávání osobních údajů v Národní databázi DNA, podléhá uchovávání

osobních údajů upravě dle obecného zákona, tj. zákona č. 101/2000 Sb. V daném případě však žalobcem přijatý postup v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. není.

Žalovaný dále uvádí, že dle jeho názoru § 60, § 65 a § 79 zákona č. 273/2008 Sb. nejsou dostatečným zákonným podkladem pro vytvoření jakékoliv policejní databáze (evidence), a proto ani pro vytvoření Národní databáze DNA. Konkrétně žalovaný uvádí, že systematické shromažďování a uchovávání osobních a citlivých údajů je zásahem do soukromého života. Tento zásah do soukromí musí být v souladu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod legální a proporcionální. Zásahem do soukromí je přitom již samotné uchování údajů (Rotaru proti Rumunsku, rozsudek velkého senátu č. 28341/95; Amann proti Švýcarsku, rozsudek velkého senátu, č. 27798/95). Právní úprava pro sběr a uchování osobních údajů musí mít dle ESLP stejnou kvalitu, jako v případě tajného sledování. Stejně principy stanovil také Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/10. Zákon č. 273/2008 Sb. upravuje policejní evidence pouze okrajově a kuse. Zejména v § 86 písm. b) stanovuje povinnosti policie ohlásit zřízení evidence Úřadu, a to spolu s účelem evidence, kategorií subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají, a popisem opatření k zajištění požadované ochrany osobních údajů. Ustanovení § 78 poté upravuje předávání údajů z policejních evidencí. Je tedy zřejmé, že účel policejních evidencí a rozsah a kategorie zpracovávaných osobních údajů reguluje nikoliv zákonodárce, ale stanovuje si je Policie České republiky sama, a to způsobem, který je nepřezkoumatelný a v zásadě nekontrolovaný. Současně je také vytvoření evidence a její parametry pro dotčené subjekty údajů neveřejné. Žalovaný je toho názoru, že v demokratickém právním státě by měl meze zpracování osobních údajů, tj. rozsah, účel policejních evidencí, přístup do nich, dobu uchování apod., stanovit zákonodárce, a to tak, aby tato právní úprava byla pro každého předvídatelná, určitá a tedy, aby splňovala kvality, které na ni klade ESLP. Žalovaný pro ilustraci poukazuje na právní úpravu, která je základem Schengenského informačního systému a která obsahuje úpravu jak kategorií osobních údajů, které tato evidence může obsahovat, tak účelů využití údajů, stejně jako záruky subjektům údajů [čl. 94 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985; čl. 20 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II); čl. 20 rozhodnutí Rady 2007/533/SV ze dne 12. června 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II)]. Dle názoru žalovaného by minimálně stejné náležitosti měl splňovat zákon č. 273/2008 Sb. při vymezení, jaké evidence osobních údajů může Policie České republiky vytvářet, resp. za jakých podmínek mohou být vedeny. Ostatně i odborná literatura vyjadřuje v této oblasti pochybnost o souladu zákona č. 273/2008 Sb. s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 917).

Žalovaný se z uvedených důvodů domnívá, že § 86 zákona č. 273/2008 Sb. a § 65 odst. 1 téhož zákona ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“ není v souladu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný proto soudu navrhuje, aby předložil Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy návrh na zrušení těchto ustanovení. Současně lze ze stejných důvodů shledávat jako z ústavního hlediska problematické také § 60 a § 79 zákona č. 273/2008 Sb.

Žalovaný dále uvádí, že, pokud by byl soud toho názoru, že § 65 zákona č. 273/2008 Sb. je možné využít jako zákonný podklad pro Národní databázi DNA, domnívá se, že ve smyslu výše zmíněné rozhodovací činnosti ESLP toto ustanovení nesplňuje kritérium přiměřenosti. Vymezení všech úmyslných trestných činů bez rozdílu zahrnuje např. i trestný čin pomluvy, dvojitý manželství, zanedbání povinné výživy, trestné činy hospodářské, atd., u kterých je absence

proporcionality ve vztahu k účelu ND DNA zřejmá. Proto i v tomto případě by měla být věc předložena Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení § 65 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“.

K dalším žalobním bodům žalovaný konstatuje, že si je vědom povahy Doporučení č. R (92) Výboru ministrů členským státům o využívání analýzy deoxyribonukleové kyseliny (DNA) v rámci systému trestní justice. Uvedené doporučení ovšem dle názoru žalovaného, a to plně s právní úpravou v řadě ostatních států, respektuje požadavky proporcionality při zpracování profilů DNA v databázích DNA, a proto z jeho závěrů argumentačně vycházel. Tyto závěry jsou poté také podpořeny rozhodnutími ESLP ve věci S. a Marper, resp. ve věci W. proti Nizozemsku. Ve chvíli, kdy platná právní úprava neobsahuje žádný výčet trestných činů, jejichž pachatelé (profily DNA) jsou zařazováni do databáze DNA, je třeba dle názoru žalovaného volit výklad restriktivní, tj. výklad, který bude ve prospěch soukromí osob i za cenu omezené využitelnosti databáze DNA.

Závěrem žalovaný uvádí, že nechce polemizovat se studii a kriminologickými a kriminalistickými poznatky žalobce, domnívá se však, že pokud jsou zjištěny policie natolik zásadní, nepochybně nebude problém přesvědčit zákonodárce o nutnosti úpravy policejních evidencí včetně Národní databáze DNA způsobem, který by Policii České republiky umožňoval trestnou činnost efektivně potírat včetně toho, že tím bude dodržen princip proporcionality ve vztahu k zásahu do práva na soukromí. Žalovaný se ovšem nadále domnívá, že to může být pouze moc zákonodárná, která vymezí pro moc výkonnou (zde policii) mantinely, ve kterých se při své činnosti může pohybovat, a v případě, kdy moc výkonná zasahuje do práv jednotlivých občanů, musí v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu a ESLP být tato zákonná pravidla přesná, určitá a předvídatelná. Není proto možné, aby si policie sama stanovovala meze toho, kam až může při vyšetřování a předcházení trestné činnosti zajít, do jakých lidských práv může ze své vůle ingerovat a jaké informace a o jakých osobách může bez výslovného zákonného zmocnění pouze na základě vlastního rozhodnutí shromažďovat.

Při jednání, které se před zdejší soudem konalo dne 13. 4. 2016, žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí, žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Obě strany setrvaly na svých argumentech uvedených ve svých písemných podáních.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)] a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobce v žalobě napadl prvostupňové rozhodnutí žalovaného, ačkoli žalobou proti rozhodnutí správního orgánu je třeba žalovat správní orgán, resp. jeho rozhodnutí, který rozhodl v posledním stupni (§ 69 s. ř. s.). S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2009, č. j. 1 Afs 88/2009-48, č. 2646/2012 Sb. NSS (všechna rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na: www.nssoud.cz), zdejší soud ale neshledal uvedené pochybení za nesplnění podmínky řízení, jednal s žalovaným a věc meritorně posoudil na základě obou správních rozhodnutí.

Podle § 79 odst. 1 zákona o policii může policie zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů.

Podle § 65 odst. 1 písm. b) zákona o policii může policie při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace mimo jiné odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení u osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu.

Podle § 2 zákona o policii slouží policie veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly jí svěřené.

Podle § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů je možné citlivé údaje zpracovávat, jen jestliže se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

Soud předesílá, že právní otázky, které jsou předmětem tohoto řízení, již byly řešeny Nejvyšším správním soudem (rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 As 168/2013-40). Zdejší soud proto z tohoto rozsudku vychází a v podrobnostech odkazuje na jeho obsah.

Strany sporu se shodují v obecné rovině v tom, že informace obsažené v profilu DNA jsou citlivým údajem ve smyslu § 9 zákona o ochraně osobních údajů a jejich uchovávání (jako způsob zpracování) v Národní databázi DNA může představovat zásah do práv na soukromý život ve smyslu čl. 8 odst. 1 Úmluvy, který je ospravedlnitelný za předpokladu naplnění podmínek stanovených v čl. 8 odst. 2 Úmluvy (zejm. soulad se zákonem, nezbytnost v demokratické společnosti).

Základní otázkou pro vyvození postihu vůči žalobci v daném správním řízení bylo podle žalovaného posouzení oprávněnosti resp. nezbytnosti zpracování, spočívající v zařazení a uchovávání profilu DNA 14 subjektů údajů v Národní databázi DNA, a to bez jejich souhlasu. U 2 subjektů údajů (D. Š. a P. Š.) žalobce pochybení uznává a v žalobě se odpovědnosti za správní delikt v tomto rozsahu nezříká, tudíž soudu zbývá posoudit zbývajících 12 případů.

Nezbytnost zařazení a uchovávání profilu DNA u 12 subjektů údajů v Databázi žalobce odůvodňuje potřebou identifikace pachatelů trestné činnosti v budoucnu, tuto svoji činnost považuje obecně za legitimní a legální, z hlediska intenzity zásahu do práv chráněných zákonem o ochraně osobních údajů za zásah v demokratické společnosti přiměřený ve vztahu k naplnění cíle, tj. plnění úkolů policie při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách, a tedy i v souladu s čl. 8 odst. 2 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Oproti tomu správní orgány v daném konkrétním případě nezbytnost takového zásahu neshledali, zařazení a uchovávání profilu DNA 14 osob v databázi bez jejich souhlasu hodnotí jako trvající správní delikt.

Soud předně uvážil, že podle zákonných ustanovení citovaných již žalobcem v žalobě je policie oprávněna odebírat genetické vzorky a pro účely budoucí identifikace uchovávat profil DNA. Tím je jí svěřena i povinnost vést evidenci, resp. informační systém, v němž jsou získané údaje zpracovávány. Při posouzení nezbytnosti zpracování citlivých osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů nelze vycházet toliko z vymezení kategorie trestných činů, jak je uvedena v Doporučení a za oprávněné uchovávání profilu DNA pro účely budoucí identifikace považovat jen případy, kdy jde o trestné činy ohrožující život, zdraví nebo bezpečnost osob. Doporučení jednak není závazným právním předpisem, jednak bylo přijato v roce 1992 a nemůže tak reflektovat další vývoj v dané oblasti a závazky v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie a schengenského prostoru. I s přihlédnutím k mantinelům daným čl. 8 odst. 1 Úmluvy a ochranou soukromí osob dle Listiny soud nepovažuje zúžení na kategorii trestných

činů zastávanou žalovaným a vycházející z Doporučení za odpovídající uvedené právní úpravě, neboť ta opravňuje policii zpracovávat osobní údaje, včetně informace o genetickém vybavení, v případech, kdy je shledána nezbytnost pro naplnění účelu, nejen u osob ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, ale i u osob obviněných či podezřelých ve vztahu k obecně vymezené kategorii úmyslných trestných činů. Nezbytnost zásahu do soukromé sféry jedince, který představuje odběr genetického materiálu, zpracování profilu DNA a uchovávání v databázi je nutno tak posuzovat ve vztahu k postavení dotčeného subjektu údajů v procesu trestního řízení a to i v širším rámci vymezení tohoto pojmu.

K jednotlivým z 12 případů zaujal soud tento postoj:

1. V případě J. H. z obsahu správního spisu vyplývá, že byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle § 147 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. Rozsudkem sp. zn. 3T 18/2010 Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne byl zproštěn obžaloby v plném rozsahu podle § 226 písm. e) zákona č. 141/1961 Sb. Žalovaný k této osobě argumentoval tím, že obžalovaný využil § 242 zákona č. 40/2009 Sb. (zvláštní ustanovení o účinné lítosti), tj. splnil svou povinnost dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek, což nic nemění na tom, že se uvedeného trestného činu dopustil.
2. V. H. byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle § 147 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., přičemž usnesením Okresního státního zastupitelství v Chebu č. j. 3 ZT 274/2007-25 bylo trestní stíhání zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. f) zákona č. 141/1961 Sb. vzhledem k zániku trestnosti činu ve smyslu § 147a zákona č. 140/1961 Sb., tj. zvláštní ustanovení o účinné lítosti.
3. Ing. J. Š. byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby dle § 241 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb.; rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 25T 28/2011 byl jmenovaný zproštěn obžaloby z důvodu účinné lítosti podle § 242 zákona č. 40/2009 Sb.
4. J. P. byl pravomocně odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Mladé Boleslavi sp. zn. 3T 167/2007 za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. 140/1961 Sb.
5. U L. S. došlo k odsouzení rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 9T 127/2000-1605 za trestný čin podvodu spáchaný formou spolupachatelství a účastenství dle § 250 odst. 1 a odst. 4 s přihlédnutím k § 9 odst. 2 a k § 10 odst. 1 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb.
6. Z. S. byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu útoku na veřejného činitele dle § 155 odst. 1 a § 156 odst. 1 zákona 140/1961 Sb. Následně byl skutek právně kvalifikován jako pokus trestného činu ublížení na zdraví dle § 8 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. ve spojení s § 221 odst. 1 téhož zákona, přičemž obžalovaný byl za něj pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu Plzeň - město sp. zn. 32T 5/2008.

7. T. D. byl pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Mladé Boleslavi sp. zn. 3T 2/2009 za trestný čin pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., přičemž v souvislosti s tímto trestním řízením. Dále byl jako mladistvý pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Mladé Boleslavi sp. zn. 4Tm 22/2006 za pokus krádeže spáchané vloupáním podle § 247 odst. 1 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb.
8. M. M. byl za spáchání trestného činu pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 3T 43/2008. Dále byl pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 3T 142/2009 pro trestný čin krádeže spáchaný vloupáním podle § 247 odst. 1 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb.
9. Z. K. byl jako mladistvý pravomocně odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Budějovicích sp. zn. 1 Tm 6/2009 pro pokus provinění padělání a pozměnění peněz podle § 233 odst. 2 alínea druhá zákona č. 40/2009 Sb. Dále byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 3T 170/2011 pro trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy.
10. M. B. byl odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 7T 17/2008 pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. Dále byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu Praha - východ sp. zn. 35T 60/2011 ze dne pro přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 a odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb.
11. I. Z. byl pravomocně odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 1T 196/2003 pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb. v jednočinném souběhu s trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny dle § 176 odst. 1 téhož zákona.
12. J. T. byl za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky § 201 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. odsouzen trestním příkazem č. j. 4T 205/2007.

Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že policie překročila zákonný rámec, a že uchovávání citlivých údajů bez souhlasu subjektů údajů pro účely budoucí identifikace bylo porušením zákona o ochraně osobních údajů v případech J. H., V. H., Ing. J. Š. a J. P. J. H., V. H. a Ing. J. Š. byli obžaloby zproštěni (popř. bylo trestní stíhání zastaveno), jsou osobami, které jsou z hlediska trestné činnosti nevinné, a proto z hlediska principu přiměřenosti je vedení jejich profilu DNA v databázi nezákonné. Totéž z hlediska principu přiměřenosti platí i u J. P., jenž se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí, což svým charakterem obecně není trestná činnost svou intenzitou natolik závažná, aby bylo nezbytné uchovávat profil DNA. To plyne jednak např. ze srovnání s násilnou či drogovou trestnou činností, jednak se v případě tohoto méně závažného trestného činu nejednalo o recidivu, alespoň obecnou.

Ve zbývajících případech se soud neztotožnil se závěrem žalovaného, že policie překročila zákonný rámec, a že uchovávání těchto citlivých údajů bez souhlasu subjektů údajů pro účely budoucí identifikace bylo porušením zákona o ochraně osobních údajů (s výjimkami, které uznává sám žalobce). Předně šlo o osoby nejen obviněné, ale již pravomocně odsouzené k trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin. Za důvodné považuje uchování profilu DNA u osob, které se opakovaně dopustily úmyslných trestných činů (recidiva úmyslné trestné činnosti);

opakované úmyslné trestné jednání pokládá soud z hlediska principu přiměřenosti za dostatečný důvod pro uchování profilu DNA. To plyne již jen z toho, že recidivou, byť obecnou, úmyslné trestné činnosti vzrůstá společenská škodlivost. To se týká:

- T. D. a M. M., u nichž však již odsouzení za trestný čin pohlavního zneužívání považuje soud za dostatečně závažný důvod pro uchování profilu DNA v databázi, neboť trestné činy proti lidské důstojnosti lze spolu s trestnými činy proti životu a zdraví a proti svobodě považovat za nejzávažnější vůbec,
- Z. K., u nějž však již odsouzení za pokus provinění padělání a pozměnění peněz soud pokládá za postačující k vedení profilu DNA v databázi, a to především z hlediska potenciální recidivy, neboť se jedná o druh trestné činnosti, jejíž odhalování bývá komplikované, jednak lze předpokládat, že při jejím páčání mohou vznikat právě stopy DNA,
- M. B., u nějž však již odsouzení pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky považuje soud za dostatečně závažný důvod pro uchování profilu DNA. V případě této trestné činnosti se jedná o vysokou míru škodlivosti pro společnost (jedná se svou povahou i četností o jeden z nejzávažnějších ohrožovacích trestných činů).

Dále v případě L. S. soud shledal, že se jednalo o velice závažnou trestnou činnost. Pan S. je pachatelem pravomocně odsouzeným za spáchání úmyslného trestného činu podvodu dle § 250 odst. 1, 4 a dle § 250 odst. 1, 3 písm. b) trestního zákona. Uvedeným trestným činem pan S. způsobil na cizím majetku škodu velkého rozsahu, kterou soud vyčíslil na 12 000 000 Kč. Na základě uvedeného soud konstatuje, že se v konkrétním případě jednalo o trestný čin vysoce společensky škodlivý (shodně srov. rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 5A 321/2011).

V případě Z. S. se jednalo o násilnou kriminalitu. Násilná kriminalita je vůbec jednou z nejzávažnějších forem trestné činnosti. Povaha tohoto druhu trestné činnosti dle názoru soudu dostatečně legitimuje vedení profilu DNA jejich pachatelů v databázi.

U I. Z. se jedná o trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny. Zde soud pokládá vedení profilu DNA v databázi za žádoucí z hlediska potenciální recidivy, neboť se jedná o druh trestné činnosti s vysokou mírou latence, jednak lze předpokládat, že při jeho páčání mohou vznikat právě stopy DNA.

V případě J. T. (ohrožení pod vlivem návykové látky) soud shledal, že v případě této trestné činnosti se jednalo o vysokou míru škodlivosti pro společnost (jedná se svou povahou i četností o jeden z nejzávažnějších ohrožovacích trestných činů), což je kritérium v daném případě legitimující vedení profilu DNA pachatele v databázi.

Soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že policie v 8 z 12 případů využila zákonem založené oprávnění, aby mohla dostát splnění svých povinností při předcházení, odhalování, vyšetřování trestných činů a stíhání pachatelů a že vůči subjektům údajů šlo o zásah ospravedlnitelný a přiměřený vzhledem k cíli, jímž je ochrana práv a svobod jiných, jako obecný úkol policie.

Pokud jde o navrhované předložení věci Ústavnímu soudu, zdejší soud vyšel z již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 As 168/2013-40. Z něj vyplývá, že není opodstatněné zpochybňovat samotné důvody zřízení Národní databáze. Pakliže podle shora uvedených ustanovení je policie oprávněna podle zákona odebírat genetické vzorky a pro účely budoucí identifikace uchovávat profil DNA, je tím nadána a povinna vést evidenci, resp. informační systém, v němž jsou oprávněně získané údaje zpracovávány, tedy zřídit

tento systém a vymezit účel zpracování. Nejvyšší správní soud taktéž uvedl, že *si je vědom toho, že sběr, uchování a zpracování profilu DNA představuje zásah do práv osoby (srov. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci S. a Marper proti Spojenému království č. 30562/04 a 30566/04), které se tento profil DNA týká, na druhou stranu zdůrazňuje, že tento zásah je ospravedlněn předcházejícím úmyslným a protiprávním jednáním této osoby, která si musí být vědoma, že za splnění příslušných podmínek proti ní může být vedeno trestní řízení a může jí být uložen trest a v souvislosti s tím bude vedena v Rejstříku trestů a v příslušných evidencích vedených Policií, tj. že musí nést negativní následky spojené se spácháním protiprávního jednání. Nejvyšší správní soud přitom poukazuje na to, že Národní databáze profilů DNA není veřejně přístupná, nebrotí proto, že by si někdo třetí, mimo orgány činné v trestním řízení, jejím prostřednictvím zjišťoval citlivé informace o subjektu údajů, resp. o pachatelích trestných činů, tj. není možná další dehonestace takové osoby na základě uchování jejího profilu v Národní databázi. Informace tam uvedené budou použity pouze v případech ověřování shody se stopami nalezenými na místě spáchání jiného trestného činu.*

Lze tedy shrnout, že Nejvyšší správní soud sám věc Ústavnímu soudu nepředložil, když z uvedeného vyplývá, že ústavněprávní, resp. mezinárodněsmluvní mantinely uchování citlivých údajů v Národní databázi DNA měl na paměti.

Zdejší soud zaujímá tentýž postoj, k čemuž doplňuje, že je názoru, že žalovaným zpochybňovaná zákonná ustanovení není na místě z právního řádu odstraňovat, ale že je bez vážnějších problémů lze ústavně konformně vyložit.

Městský soud v Praze ze shora popsaných důvodů s ohledem na částečnou důvodnost žaloby napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Nákladový výrok vychází z § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. Žalobci, který měl ve věci plný úspěch, by náleželo právo na náhradu nákladů řízení. Jediné náklady, které mu mohly vzniknout, by však představoval soudní poplatek. Od něj je však žalobce ex lege osvobozen. Proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. dubna 2016

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.